

De verandering zijn

De open relatie

'Niets laissez-faire. Het zit in details. Het gaat om woordgebruik. Het gaat om omgangsvormen...'

Berend van de Kraats is oud-onderzeebootcommandant en initiatiefnemer van BOOST. Met de maatschappelijk geïntegreerde doetank OceansX werkt hij nu aan een nieuwe manier van organiseren. Hierin staat het menselijk potentieel centraal en wordt het volledig ingezet om te werken aan wat ons dierbaar is.

Vaak weten we wel wat het beste is maar staat de relatie ons in de weg. Onderlinge openheid zorgt er (mede) voor dat het aanwezig menselijk potentieel kan floreren. Het inregelen van een open relatie - hoe doen we dat? Mijn ervaring zegt dat daar geen vast recept voor is, maar de essentiële ingrediënten wél.

De vorige column ging over het *launching customership* van Defensie en dat die zijn beste tijd gehad heeft. De klant-leverancier relatie, die in deze constructie verstopt zit, versmalt het blikveld bij het beschrijven van de toekomstige (nog onbekende) behoefte. Ook zorgt deze klant-leverancier relatie voor 'innige' samenwerkingen die door betrokkenen zo zeer de moeite waard geacht worden, dat instandhouding de optimalisatie van de relatie daarvan in de weg kan staan. Een 'open' relatie daarentegen heeft een toekomst - een constructie waarin alle rollen, ook die van klant en leverancier, continu uitwisselbaar zijn.

Hoe ziet zo'n open relatie er dan uit? Degene die beweert dat exact te weten spreekt in contradictie met hetgeen hij/zij beoogt te benoemen en/of te bereiken.

Ik heb 15 jaar met 60 mensen in unieke omstandigheden, voor langere perioden aaneengesloten, op plekken geopereerd waar we niet hoorden te zijn. Om altijd weer veilig, ongedetecteerd en met een geslaagde missie terug te keren was in sterke mate afhankelijk van hoe de bemanning met elkaar samenwerkte. Dat ging óók over onderlinge openheid. Wat mij altijd heeft geïntrigeerd is dat we dat niet elke reis bereikten. Ook als commandant bleef ik dat onderzoeken. Hoewel elke reis en elke samenstelling van de bemanning anders was, ben ik ervan overtuigd geraakt dat er altijd drie ingrediënten aanwezig waren die zorgden dat die onderlinge openheid aanwezig was. Die ingrediënten waren:

1. Een overkoepelend boeiend verhaal waarin iedereen zijn individuele verhaal kwijt kon;
2. Oprechte verbindingen waarin inclusiviteit en diversiteit in elke interactie werd beleefd;
3. Een consistente prikkel bij individuen om hetgeen hen intrinsiek dreef, te onderzoeken.

Het boeiende verhaal komt tot stand door er een keer goed voor te gaan zitten! Zeker niet bang zijn om het verhaal juist 'groter' te laten worden zodat ieders persoonlijke verhaal ingevangen wordt. Dit lijkt tegenstrijdig omdat duidelijkheid en focus vaak comfortabel(er) voelen. Met de juiste aandacht lukt het uiteindelijk iedereen om dit ingrediënt te borgen.

Omstandigheden inregelen waarin oprechte verbindingen kunnen plaatshebben is wél hard werken. Niets *laissez-faire*. Het zit in details. Het gaat om woordgebruik. Het gaat om omgangsvormen. Ad-hoc benoemen of ingrijpen als het niet goed voelt. Het valt of staat bij een moreel kompas dat beleefd wordt door een steeds grotere groep mensen. Het gaat om het goed plaatsen van de 'vanrails' om de juiste beweging van individu naar collectief te kunnen faciliteren.

Om vervolgens dan ook écht te (blijven) bewegen is een prikkel nodig. En alleen een intrinsieke prikkel is duurzaam. Ook dit is hard werken. De juiste balans vinden tussen competitie en collaboratie. Aan boord kon je dat als commandant samen met de oudste officier of chef d' équipage, als team afgestemd, heel mooi inregelen. De één wat scherper; de ander (daarop) wat behulpzamer.

OceansX heeft inmiddels vijf Xploraties lopen. In elke Xploratie bedenken en beproeven we weer nieuwe vormen van de hierboven beschreven ingrediënten. Van *serious games* tot Europese subsidieaanvragen met complexe (inclusieve en diverse) consortia. De juridische structuur van OceansX zorgt voor de onafhankelijkheid en bijbehorende status om voor aanvang van elke Xploratie de trossen ook écht los te kunnen gooien. Om te beginnen aan een nieuwe reis, in plaats van opdracht geven tot een koerswijziging. In de volgende columns ga ik verder in op de bevindingen per Xploratie.

Blijf in contact!

- **Bekijk www.Oceansx.nl – Oplossen vanuit beweging**
- **berend@oceansx.nl voor reacties en tips**
- **Volg ons op [@oceansx.nl](https://www.instagram.com/oceansx) en [/company/oceans/](https://www.linkedin.com/company/oceans/)**

<https://vimeo.com/579288291>